

Børn og foreldur í jólahýri streyma til

Stórir og dýrir jólabýur í SMS

Nakað, sum í jólamánaðinum gjarna dregur nógv fólk til, og ikki minst børn, ertann sokallaði jólabýurin á Torginum í SMS.

Hetta er eitt tiltak, Sølumiðstaðarfelagið hevur tikið stig til gjøgnum fleiri ár, og alsamt eru hesir jólabýirnir vorðnir størri og vakrari fyri hvørt ár, ið farið er.

»Tað er ein dansk fyrirtøka, ið hevur gjørt hesar jólabýirnar fyri kkkum í fleiri ár, og í ár varð talan so um ein sera vakran bý, ið helst man vera tann størsti og vakrasti, ið settur er upp í Føroyum yvirhøvur,« sigur Kári Müller, formaður í Sølumiðstaðarfelagnum. »Eg haldi hetta vera eitt sera gott arbeiði, ið er gjørt fyri okkum, og tað sær út til, at tey, ið stökka inn á gólvið í SMS halda tað sama.«

Og tey, sum í hesum døgum leita sær inn á Trapputøni, eru ikki so fá. Bæði børn og foreldur koma inn í SMS fyri at hyggja at snottliga jólabýnum, sum er sera livandi. Ikki færri enn 83 livandi ting eru í jólabýnum, so nógvur teknikkur skal til, fyri at alt hetta kann vera í gongd í senn.

Har er ein tjørn, har menn fáast við at seta gørn,

Snotligi jólabýurin í SMS dregur nógv fólk til – ikki minst børnin vilja síggja nissur og djór í jólahýri. Mynd: Kalmar

meðan dunnur svamblað í vatninum, og ein stór skóg, har nissur høgga trø – bæði til brenni og at brúka sum jólaframt. Og umframt eru eisini bæði neyt og seyður at síggja í skógini.

Eisini er eitt bakarí í býnum, har nissur baka jóla-køkur. Í smíðjuni, ið altíð er at finna í einum røttum jólabýi, er stórt virksemi við jarnsmíði.

Býurin er sera hugnaligur, og samstundis sum hugt verður at honum, eru jólatónleikur, jólasøgur og annað jólaundirhald í hátalaranum.

Við síðuna av býnum ber so eisini til at fáa sær jólagløg og jólabollar.

Men hvussu nógv kostar so allur býurin SMS?

»Eg kann siga so mikið sum, at hann hevur kostað nógv, men eg haldi ikki, at tað er neyðugt at seta nakað tal á,« sigur Kári Müller. »Og tó er tað uppá sitt pláss at siga, at hann ikki er dýrari enn so, at vit halda okkum hava fingið nógv fyri pengarnar.«

Hóast Kári Müller ikki hevur hug at nevna nakað tal, so hevur Sosialurinn hug at koma við einum boði. Tá hesin nýggi jólabýurin verður samanborin við teir, ið hava verið undanfarnar ár, sum hava ligið um 100.000 krónur, eigur hesin ikki at kosta undir 150.000, men heldur nærri 200.000 krónum, men tað verður so bara eitt skot.

hj.

Dagurin í morgin er alheims eyðkvæmisdagur:

Eyðkvæmisstöðan versnar í stórum

Alheims eyðkvæmisdagurin í 1991, sum er í morgin, ber heitið »Sharing the challenge« – ella: Saman um avbjóðingina

Eyðkvæmisstöðan versnar í stórum kring heimin. Hvønn dag verða 5.000 menniskju smittað við HIV. Og kortini eru vit bara við byrjanina av hesi farsótt. WHO – Heimsheilsustovnurin – metir, at 30–40 milliónir av monnum, kvinnum og børnum eru vorðnir smittað við HIV (eyðkvæmisvirus), tá ið hendan öldin er at enda komin. Hetta er tað sama sum ein ferfald

óking samanborið við i dag. Aftrat hesum kemur, at 10–15 milliónir børn fara at sita eftir, av tí at foreldrini eru deyð av eyðkvæmi.

Tað stóra talið av smittadum kemur at endurspegla seg í skjótt ókjandi tali av eyðkvæmisræktum bæði fyri og eftir aldar-skiftið. Móti endanum av 1990-árunum verður roknað við, at yvir 1 mill. av vaksnum fólki fáa eyð-

kvæmi hvørt ár og at líka nógv fara at doyggja av sjúkuni.

Smittan spreiddist

Smittan spreiddist alsamt, ikki bert í Afrika, Europa og Norðuramerika, men eisini í Latinamerika og Asia. Smittan økist í lotuni ógvuliga skjótt í syðra og suðureystra Asiu; WHO metir, at árliga talið av HIV-smittadum í Asiu kemur at verða størri enn

tað í Afrika longu í seinnu helvt av nitiárunum.

Stórvandamálini við-vikjandi eyðkvæmi – bæði fyri samfelag og hin einstaka – er ikki ein avbjóðing, ið ein einstakur stovnur ella stýri eru før fyri at greiða einsamøll, men er málið at meta sum ein týðningarmikil sam-felagsuppgáva, har ið øll eiga at meðvirka. Tí skal her verða mælt til, at felag av ymiskum slag – itrótt-

arfeløg, ungmannafeløg, fakfeløg og onnur – taka stig til fundir og onnur tiltøk viðvíkjandi eyðkvæmi, soleiðis at hetta stóra vandamál ikki verður burturtagt, men umrøtt við jøvnum millumbilum, so at vit ongandið gloyma at vera eftiransin.

Týðningarmiklir

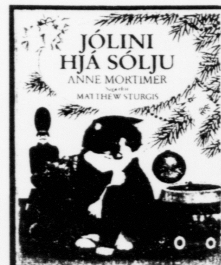
Lutir fjølmiðlanna og skúlans eru eisini ógvuliga týðningarmiklir í hesum máli.

Eru annars ivamál við-vikjandi eyðkvæmi, so ber til at ringja til eyðkvæmislinjuna 18820, ið svarar alt samdøgrið. Eisini ber til at ringja til »AIDS-linjen« í Danmark, telefon nr. 03391 1119, ið svarar frá kl. 9–23 allar dagar, ella 06591 1119, ið svarar alt samdøgrið allar dagar.

Heitið á degnum var sum nevnt: Saman um avbjóðingina. Tað er komið í eftir teirri sannføring, at standa við ikki saman – stýri, stovnar, ráð, skúlar,

feløg, miðlar eins væl og hin einstaki – so fer at verða truplari at verja samfelagið og einstaklingin móti eyðkvæmisfarsóttini, enn um vit standa saman um hesa avbjóðing.

Hogni Debes Joensen
lands-læknir

Lýsingin sæst ongastaðni so væl sum í Sosialinum!